

Prisundersøkelse av reseptfrie legemidler i og utenom apotek – LUA-ordningen

Oktober/november 2008
med tillegg av mai 2009

Publisert 5. juni 2009

Om undersøkelsen

Utvalg

- Undersøkelsen er basert på data fra tidligere undersøkelser i 2003 og 2006 og nye data innhentet i oktober/november 2008.
- Undersøkelsen omfatter reseptfrie legemidler solgt både i og utenom apotek samt en tilleggsundersøkelse som kun omfatter apotek.
- Priser ble innhentet i 19 apotek, 10 dagligvareforretninger, 9 kiosker, 1 helsekostbutikk og 6 bensinstasjoner.
- Priser er innhentet i perioden oktober/november 2008 ved personlig fremmøte.
- Utvalg av apotek og utsalgssteder er gjort etter type virksomhet, kjedeknytning og beliggenhet i Oslo-området, på steder hvor flere av de ulike salgskanalene er representert.
- Utsalgssteder som er med i undersøkelsen utenom apotek er knyttet til: Coop Prix, Rema 1000, Meny, Ica, Kiwi, Rimi, Deli deLuca, 7-eleven, Narvesen, Mix, Point Utland, Vita, Shell, Esso og Statoil.
- Apotekene som er representert er de tre ledende kjedene, NMD AS, Apotek 1 Norge AS og Alliance Healthcare Norge AS, uavhengige apotek og sykehusapotek (i privat og offentlig eie).
- Sykehusapotekene som var med i undersøkelsen er knyttet til Ditt apotek(NMD AS).

Prisene

- Prisene er målt i utsalgspris inklusive moms.
- Prisene i utsalgsstedene utenom apotek er oppgitt av ekspeditør i utsalgsstedet.
- Prisen i apotek er hentet av Legemiddelverket fra apotekenes ekspedisjonssystem, Farmapro, i det enkelte apotek.
- Nivået på avgiftene (mva 25 %, kontrollavgift 0,6 %, legemiddelavgift 1,3 % og LUA-avgiften 3 %) har vært uendret i perioden. LUA-avgiften ble lagt om fra 1.1.2007 fra årsavgift/gebyr til omsetningsavgift, men omleggingen skulle ikke endre avgiftsbelastningen.

LUA-ordningen

- Noen reseptfrie legemidler ble tillatt solgt utenom apotek fra 1.11.2003.
- Utvalget reseptfrie legemidler som kan selges utenom apotek, har blitt utvidet flere ganger etter 2003. Undersøkelsen i 2008 omfattet derfor også legemidler hittil bare solgt i apotek, som har et visst volum, slik at man i senere perioder kan følge prisutviklingen for disse produktene etter at det åpnes for konkurranse fra andre salgskanaler.

Konklusjoner for 2008

- Prisene i de ulike salgskanalene varierer og det lønner seg å sjekke prisene før man handler.
- Bensinstasjoner og kiosker har det høyeste prisnivået for de mest kjente merkevarene. Deretter kommer apotek. Dagligvarebutikker er rimeligst.

Andre utsalgssteder enn apotek

- Utvalg av produkter, eksponering og prisinformasjon varierer i utsalgssteder utenom apotek.
- Det kan være betydelige prisforskjeller på enkelte legemidler mellom utsalgssteder. For de tre mest solgte pakningene er forskjellen mellom den dyreste og den rimeligste på rundt 60 %. Se tabell.

2008	Laveste pris, kr	Høyeste pris, kr	Differanse, %
Ibuprofen Ibux tab 200 mg 20 ENPAC	34,5	55	59%
Paracetamol Paracet tab 500 mg 20 ENPAC	25,5	42	65%
Xylometazoline Otrivin nesenspray 1 mg/ml u/kon 10 ml	43,9	70	59%

- Kjedeknyttede utsalgssteder oppgir at priser fastsettes sentralt fra kjedekontor for hele kjeden. Det gjelder både for apotek-, dagligvare-, kiosk- og bensinkjeder.

2008	Torshov apotek, kr	Gjennomsnitt – apotek, kr	Differanse, %
Ibuprofen Ibux tab 200 mg 20 ENPAC	38	43,38	14%
Paracetamol Paracet tab 500 mg 20 ENPAC	26	32,88	26%
Xylometazoline Otrivin nesenspray 1 mg/ml u/kon 10 ml	51,5	50,38	-2%

Apotek

- Apotekkjedene ligger i stor grad på samme prisnivå. To apotek uten kjedetilknypning var med i undersøkelsen. Det ene, Torshov apotek, hadde laveste pris blant apotekene for 21 av 24 pakninger. For to av de mest solgte pakningene (Ibuprofen Ibux tab 200 mg 20 og Paracetamol Paracet tab 500 mg 20) var prisene i Torshov apotek 14 og 26 prosent lavere enn gjennomsnittet for kjedeapotekene.

Prisutvikling 2006 til 2008

- Prisveksten på de 12 pakningene vi har priser for både i 2006 og 2008 var på 3,1 % i apotekene og 1,4 % i LUA-utsalgene. (Prisene er vektet med volum fra 2006.)
- Konsumprisindeksen i samme periode økte med 4,6 %.

Innhenting av supplerende informasjon om generika hos apotekene – per mai 2009

I oppsummeringen av dataene fra høsten 2008, fokuserte vi på salget av de tre mest solgte pakningene. (se tabellene på forrige side). Disse har vesentlig større salg enn andre pakninger i LUA-undersøkelsen. Disse er alle tre kjente merkevarer. Det er relevant å vurdere generiske alternativ til disse pakningene.

Uttrekk fra grossistbasert legemiddelstatistikk (Nasjonalt folkehelseinstitutt) viser at det kun er i apotekene andelen salg av generiske alternativ er betydelig. I LUA-utsalgene er det i 2009 (januar–april) ikke noe salg av ibuprofen utenom Ibox og xylometazolin utenom Otrivin. Paracetamol utenom Paracet utgjør 2 prosent av salget av paracetamol (målt som andel av antall pakninger, Grossistbasert legemiddelstatistikk, Nasjonalt folkehelseinstitutt).

For å supplere undersøkelsen fra høsten 2008 ringte vi derfor apotek i de tre store apotekkjedene og ba dem oppgi prisen på pakninger av paracetamol, xylometazolin og ibuprofen (tilsvarende størrelse og styrke). Undersøkelsen fra høsten 2008 bekreftet at kjedene i stor grad holder samme pris i alle sine apotek slik at det er forsvarlig å kun ringe ett apotek i hver kjede. I tillegg ringte vi Torshov apotek og Lindeberg apotek som ikke er tilknyttet noen kjeder.

Konklusjoner for 2009

- Apotekene har lavere priser på generiske alternativ til de tre kjente merkevarene med størst salg. På de tre kjedeapotekene er prisen på det rimeligste alternativet 16–20 % lavere enn for original.
- Prisen på rimeligste alternativ i apotek ser, grovt sett, ut til å være på nivå med prisen på den kjente merkevaren i dagligvare (forbehold om at prisene som sammenlignes er innhentet med syv måneders mellomrom).
- Torshov apotek er også for de alternative varene rimeligere enn kjedeapotekene, men prisdifferansen er mindre enn for de mest kjente merkevarene (5–10 %).